

Sembla que els autors de l'invent van ser els francesos. La revolució va servir, entre altres coses, per concentrar el poder de l'estat com mai no s'havia vist abans. L'Estat, amb majúscula, no ja el rei o la monarquia, és concebut com *un sol* centre de poder, de tot el poder. L'estat divideix el seu territori en demarcacions arbitràries —departaments— on reproduceix la seua estructura de poder. Del poder de veritat, és a dir calcat sobre l'esquema militar: els *préfets* francesos, de Napoleó ençà, porten uniforme. A l'Imperi Rus, a l'Imperi Austro-hongarès, van seguir una pauta semblant, uniformes inclosos. L'esquema ideològic, democràtic o autocràtic, és sempre el mateix: el poder real, l'autoritat, no es comparteix, simplement es delega. Hi ha un sol poder, i en cada demarcació té poder aquell que és designat per, i representa l'única *fons et origo* de poder: l'estat.

No cal dir que allò que quedava de l'Imperi Castellà, per altre nom Estat Espanyol, en el moment de copiar l'invent francès, en el moment de fer la divisió provincial, van seguir la mateixa ideologia de base: de poder només n'hi ha un, i única-

ment es pot reproduir en cada província. Les províncies, doncs, reproduiran una mena d'estat en petita escala, amb les seues «primeres autoritats» i tot: governador civil (inicialment anomenat «Jefe Político», que ja és ben simptomàtic), governador militar (perquè a Espanya, els militars també governen, evidentment), el bisbe (en temps de Franco van fer esforços molt notables amb el Vaticà a fi de fer coincidir diòcesis i províncies!), el president de l'Audiència... Els poders. Tots per delegació i nomenament des de dalt, com ha de ser: els poders de veritat. La província tenia també —herència pobra de la Corona d'Aragó— la seua Diputació Provincial, que se suposava representativa i elegida. Per això mateix, perquè és elegi-

da per la gent del territori, la Diputació no ha tingut mai cap poder efectiu, i el seu president tampoc. I gràcies que no van inventar també comissaris municipals o *governadors locals*, seguint la tradició castellana de designar els alcaldes i *corregidores* des de dalt.

En temps de Franco, el sistema era perfecte: del poder central i únic derivaven els governadors (Jefes Provinciales del Movimiento), dels governadors derivaven els al-

cal des (Jefes Locales), i la *cadena de mando* no tenia interrupcions ni obstacles. Perquè aquesta és la qüestió: si s'ha de mantenir tal qual la *cadena de mando* en cada província, o si aquesta ideologia ja xoca frontalment amb una altra realitat històrica i política. Mentre hi haurà *províncies*, alguna mena de coordinador de les competències de l'estat serà justificable. També seria justificable una figura semblant per a les competències autonòmiques, ¿o no? Que aquest coordinador tinga encara els poders enormes que té, i que salten i curt-circuïten tot poder territorial electiu, ja no és tan justificable. Que tal individu siga el «representant del poder de l'estat», i per tant el dipositari del poder su-

prem delegat, i per tant la *primera autoritat*, ja és molt menys que justificable. Que aquesta figura continue anomenant-se *governador*, és a dir que siga tal figura la que encarna la idea i l'autoritat superior de *govern* i *governar*, ja comença a semblar intolerable.

Però el *Gobierno de la Nación*, per l'ampla i loquaç boca del seu vice-president, és ben explícit: és necessari, és imprescindible, «*tener delegados en todas las provincias*». No poden entendre l'estat d'una altra manera. L'estat ha de seguir autoreproduint-se en cada província, continua veient-se a si mateix com a organitzat en províncies, com a repartidor i controlador de poder a les províncies. Qualsevol altre poder no és poder, és una molèstia. □



Governar les províncies